

Financiering van gewestelijke en gemeentelijke ‘administratieve overheden’ van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in het kader van een EPF-project

Voorwaarden om in aanmerking te komen

De gewestelijke en gemeentelijke ‘administratieve overheden’ van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (AO) komen in aanmerking voor een subsidie van Innoviris in het kader van het EPF programma voor zover

- de rollen, taken en betrokkenheden van de vzw goed passen in het kader van een EPF-project. Dit impliceert met name dat de vzw optreedt als deelnemer van een living lab en van het hele proces. Zij treedt dus niet op als dienstverlener of consultant. De financiering van Innoviris is bedoeld om ondersteuning te bieden bij de experimenten in de living labs, de ontwikkeling van de boogde voorziening en van disruptieve innovatie. Het project moet dus voor de vzw dergelijke uitdagingen bieden. De vzw op zich moet in staat zijn om te werken aan de experimentele ontwikkeling buiten het operationele kader van haar normale functie/situatie. De rol, taken en betrokkenheden van de vzw in het project onderscheiden zich dus duidelijk van hun ‘core business’ activiteiten¹;
- de rollen, taken en betrokkenheid die de vzw wenst te realiseren in het kader van het project niet al gefinancierd worden door hun dotaties (en andere financieringsbronnen). De vzw's moeten het bewijs leveren van de afwezigheid van dubbele financiering met betrekking tot hun opdrachten en dotaties (en andere financieringsbronnen).

Financiering

Onderstaande tabel geeft een kort overzicht van het kader van financiering voor AO's in het geval van een EPF-project.

Aard van de betrokken activiteit van de AO	Financieringsgraad	
De activiteit van de AO wordt niet beschouwd als een economische activiteit.	100%	
De activiteit van de AO wordt beschouwd als een economische activiteit, maar is onlosmakelijk verbonden aan haar bevoegdheden als overheidsinstantie.	100%	
De activiteit van de AO wordt beschouwd als een economische activiteit die niet noodzakelijk verbonden is aan haar bevoegdheden als overheidsinstantie.	Onderzoek	
	Kleine AO	70%
	Middelgrote AO	60%
	Grote AO	50%
<p>Het financieringspercentage kan met 15% worden verhoogd tot maximum 80% als de administratieve overheid in het kader van het project effectief samenwerkt met één (of meerdere) andere(e) onderzoeksinstituten, non-profitorganisaties of ondernemingen voor de uitvoering van het project.</p>		

Toelichting

Zoals elke andere begunstigde komt een overheidsinstantie altijd overeen met een categorie begunstigten die ondersteund wordt door Innoviris (onderneming, onderzoeksinstelling of non-profit organisatie).

Indien de administratieve overheid in aanmerking komt voor een subsidie is het financieringspercentage afhankelijk van de kwalificatie van de administratieve overheid in één van die 3 categorieën.

Onderneming: elke entiteit, ongeacht haar rechtsvorm en zelfs zonder winstoogmerk, wanneer ze op regelmatige wijze een economische activiteit uitoefent. Eender welk aanbod van goederen of diensten dat overeenstemt met een markt en dat in concurrentie kan treden met de aanbiedingen van andere economische spelers, kan als economische activiteit worden omschreven. Het is van weinig tel of activiteiten/diensten worden uitgeoefend/geleverd, met of zonder tegenprestatie, door de Staat zelf of door een organisatie zonder winstoogmerk. Elke activiteit dient afzonderlijk te worden geanalyseerd om te bepalen of ze als een economische activiteit moet worden beschouwd, door na te gaan of andere ondernemingen dezelfde dienst aanbieden en of de concurrentie zich heeft ontwikkeld in de betrokken sector. Zo kunnen meerdere vzw's die parascolaire activiteiten voor kinderen in nood aanbieden met elkaar in concurrentie treden en dus worden beschouwd als een onderneming in de zin van het Europees recht.

Concreet gezien zal een entiteit die tegelijk economische en niet-economische activiteiten uitoefent, niet als onderneming worden gekwalificeerd als

- de economische activiteiten precies dezelfde productiemiddelen (zoals materiaal, apparatuur, werknemers, immateriële vaste activa, ...) gebruiken als de niet-economische activiteiten

EN

- de capaciteit die jaarlijks wordt uitgetrokken voor de economische activiteiten, niet meer dan 20% van de totale jaarcapaciteit van de betrokken entiteit bedraagt.

Een non-profitorganisatie is een entiteit, andere dan een onderzoeksorganisatie, die geen economische activiteiten uitoefent, of die economische activiteiten uitoefent met een louter ondergeschikt karakter en niet afhangt van een onderneming. Met andere woorden, uw entiteit is een non-profitorganisatie indien ze geen onderzoeksorganisatie en evenmin een onderneming is.

Een onderzoeksorganisatie wordt in lid 1.3 van de kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie (2014/C 198/01) als volgt gedefinieerd: 'een entiteit (zoals universiteiten of onderzoeksinstellingen, agentschappen voor technologieoverdracht, innovatie-intermediairs, entiteiten voor fysieke of virtuele onderzoeksgerichte samenwerking), ongeacht haar rechtsvorm (publiek- of privaatrechtelijke organisatie) of financieringswijze, die zich in hoofdzaak bezighoudt met het onafhankelijk verrichten van fundamenteel onderzoek, industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling, of met het breed verspreiden van de resultaten van die activiteiten door middel van onderwijs, publicaties of kennisoverdracht. Wanneer dit soort entiteit ook economische activiteiten uitoefent, moet met betrekking tot de financiering van, de kosten van en de inkomsten uit die economische activiteiten een gescheiden boekhouding worden gevoerd. Ondernemingen die een beslissende invloed op dit soort entiteit kunnen uitoefenen in hun hoedanigheid van bijvoorbeeld aandeelhouder of lid van de organisatie, mogen geen preferente toegang tot de door deze entiteit verkregen onderzoeksresultaten genieten.'

Activiteiten die door de Europese Commissie als niet-economisch worden beschouwd (niet-exhaustieve lijst):

- opleiding met het oog op meer en beter gekwalificeerde menselijke hulpbronnen. Het openbaar onderwijs dat binnen het nationale onderwijsstelsel in hoofdzaak of volledig wordt gefinancierd door de Staat en onder staatstoezicht staat;
- de onafhankelijke O&O -activiteiten;
- de O&O-activiteiten in samenwerkingsverband;
- brede verspreiding van onderzoeksresultaten op een niet-exclusieve en niet-discriminerende basis;
- activiteiten inzake kennisoverdracht, wanneer alle winst uit deze activiteiten opnieuw in de primaire activiteiten van de onderzoeksorganisatie wordt geïnvesteerd.

Eenzelfde entiteit kan tegelijkertijd economische en niet-economische activiteiten uitoefenen. Dat is ook zo voor administratieve overheden.

Zolang zij geen economische activiteiten uitoefent is de administratieve overheid geen onderneming. Aangezien ze a priori geen onderzoekinstelling is, wordt zij dus in dat geval gekwalificeerd als non-profit organisatie en is het toegepaste financieringspercentage 100%.

Omwille van haar activiteiten (kwalificeerbaar als economisch) kan een administratieve overheid evenwel onder de Europese definitie van onderneming vallen voor het economische gedeelte van haar activiteiten. Ze zal enkel voor dit soort activiteiten als onderneming worden beschouwd.

In dat geval moet de administratieve overheid evalueren of het onderzoeksproject een winst/voordeel kan opleveren voor de betreffende economische activiteit. Als dat niet het geval is, zal de administratieve overheid niet als onderneming worden beschouwd in het kader van het project.

Indien daarentegen het onderzoeksproject verband houdt met de als economisch gekwalificeerde activiteit en haar een winst/voordeel zou kunnen opleveren voor de betreffende economische activiteit, moet de administratieve overheid het verband evalueren tussen die activiteit en de uitoefening van haar prerogatieven van openbaar gezag.

De uitoefening van het openbaar gezag wordt niet beschouwd als staatssteun.

De prerogatieven van openbaar gezag

*Een entiteit kan worden beschouwd als handelend in hoedanigheid van overheid wanneer de activiteit in kwestie valt onder de **essentiële functies van de Staat** of wanneer ze samenhangt met die functies door de aard of het voorwerp ervan en de regels waaraan ze onderworpen is.*

*Tenzij de Staat heeft beslist om marktmechanismen in te voeren, zijn de activiteiten die intrinsiek deel uitmaken van de prerogatieven van openbaar gezag, die worden uitgeoefend door de Staat of door overheidsentiteiten, **geen economische activiteiten** (het leger of de politie, de veiligheid van en de controle op het luchtverkeer, de controle op en de veiligheid van de scheepvaart, de bestrijding van verontreiniging, het beheer van stelsels van sociale zekerheid, enz.).*

Er zijn twee mogelijkheden:

- 1 als de economische activiteit kan worden losgekoppeld van de uitoefening van haar prerogatieven van openbaar gezag, handelt de entiteit als onderneming voor wat die activiteit betreft;
- 2 als de economische activiteit niet kan worden losgekoppeld van de uitoefening van de prerogatieven van openbaar gezag, blijft dat een activiteit die samenhangt met de uitoefening van de prerogatieven van openbaar gezag en valt die dus niet onder het begrip

‘onderneming’. In dat geval zal de administratieve overheid niet worden beschouwd als optredend als onderneming.

De Aanbeveling van de Europese Commissie betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen bepaalt dat, exclusief het geval van bijvoorbeeld zelfstandige lokale instanties met een jaarbudget van minder dan 10 miljoen EUR en minder dan 5.000 inwoners, ‘een onderneming niet als een KMO kan worden beschouwd als 25% of meer van het kapitaal of van de stemrechten rechtstreeks of onrechtstreeks in handen is van één of meerdere overheidsinstellingen of openbare collectiviteiten, individueel of gezamenlijk’.